

[Domov](#) > ... > [Sprožitev Sodnega Postopka](#) > [Pravna Pomoč](#) > Italy

Pravna pomoč

Vsebino zagotavlja

European Judicial Network
(in civil and commercial
matters)

1 Kakšni so stroški sodnih postopkov in kdo jih običajno nosi?

(Zakonodajni viri) – Pravila, ki urejajo kategorije in postopke za stroške sodnih postopkov, vključno z brezplačno pravno pomočjo, so izčrpno določena v predsedniškem odloku št. 115 z dne 30. maja 2002 (Uradni list, št. 139/2002), kako je bil nazadnje spremenjen z zakonsko uredbo št. 24 z dne 7. marca 2019 (Uradni list, št. 72 z dne 26. marca 2019 za razširitev pravne pomoči za vključitev iskanih oseb, ki so predmet postopkov za izvršitev evropskega naloga za prijetje), in vsebuje prečiščeno besedilo o sodnih stroških (členi od 74 do 145, zlasti skupne določbe členov od 74 do 89, Posebne določbe o pravni pomoči v civilnih, upravnih, revizijskih in davčnih postopkih, členi od 119 do 145).

Zakon št. 794 z dne 13. junija 1942, kakor je bil spremenjen, ureja nagrade odvetnikov za vodenje civilnih, gospodarskih, upravnih in davčnih postopkov; nagrade za posamezne pravne storitve se plačajo na podlagi tarife, odobrene z ministrskim odlokom št. 585 iz leta 1994.

(Stroški postopka) – Stroški civilnih in gospodarskih postopkov, ki se razumejo v širšem pomenu, vključujejo stroške postopka in tudi stroške ter nagrade pravnega zastopanja. Stroški postopka so sestavljeni iz standardnega plačila za vpis v vpisnik zadev in drugih odhodkovnih postavk, ki lahko nastanejo (kot so izvedenska mnenja in materialni stroški za fotokopiranje dokumentov).

Standardno plačilo iz prečiščenega besedila št. 115 iz leta 2002 se plača na vsaki stopnji postopka, vključno s stečajnimi in nepravdnimi postopki, razen kadar so po zakonu izrecno izvzeti.

Plačilo ni potrebno zlasti v postopkih v zvezi z družino in osebnim stanjem osebe, kakor je določeno v knjigi IV zakonika o civilnem postopku (na primer – v zadevah, ki se nanašajo na prenehanje življenjske skupnosti – določbe o mladoletnih osebah; premoženjska razmerja med zakoncema; priznanje statusa begunca), v postopkih za preprečevanje (na primer zaseg za zavarovanje dolgov); v zemljiškoknjižnih postopkih, postopkih za izvršitev izročitve in izpustitve, postopkih v zvezi plačevanjem preživnine za otroka, vseh postopkih v zvezi z otroki (na primer postopki v zvezi s starševsko odgovornostjo) in v pravilih o pristojnosti.

Razloge za izvzetje mora stranka ustrezno navesti v sklepih dokumenta o začetku postopka.

Standardno plačilo ni potrebno v primeru civilnih odškodninskih tožb v povezavi s kazenskim postopkom, v katerih se vlaga le predlog, da se storilec obsodi; če je vložena odškodninski zahtevek, čeprav le začasno, plačilo zapade, če je vlogi ugodeno. Znesek takse se giblje med najmanj 62 EUR in največ 930 EUR, glede na naravo in vrednost zadeve.

(Plačilne obveznosti) – Vsaka stranka mora kriti stroške postopkovnih dokumentov, ki jih izpolni ali zahteva, in plačati za dokumente, ki so potrebni za tožbo, če ji tako nalaga zakon ali če ji to naloži sodnik (na primer nagrade za izvedenska mnenja). Če je stranka upravičena do brezplačne pravne pomoči, stroške krije država. Kar zadeva standardno plačilo, ga mora plačati stranka, ki vstopi v postopek, vloži začetno pritožbo ali v izvršilnem postopku predloži vlogo za dodelitev ali prodajo.

Vrednost zadeve je navedena v sklepih dokumenta o začetku postopka; stranka, ki vlogo popravi, vloži

nasprotno tožbo ali neodvisno vstopi v postopek kot intervenientka in tako vrednost zadeve poveča, mora plačati dodatno takso.

(Merilo za odmero stroškov) – V skladu s splošnim načelom, določenim v členu 91 zakonika o civilnem postopku, sodnik kot del svoje odločitve v postopku neuspele stranki naloži povračilo stroškov postopka, nastalih uspele stranki.

Sodnik uživa diskrecijsko pravico v zvezi s stroški in lahko odredi njihovo delno ali celotno plačilo ob upoštevanju celotnega izida spora. Upoštevati mora obseg, v katerem je celotni zahtevek utemeljen. Odločitev se lahko izpodbija.

Neuspešna stranka mora povrniti stroške in nagrade zastopniku uspešne stranke skupaj z vsemi zneski, založenimi za izvedence ali izvedene priče, ki jih je imenovalo sodišče, povračilo katerih je odredil sodnik. Neuspešna stranka mora kriti tudi druge stroške, nastale z vodenjem postopka, ki jih je treba plačati sodnemu tajniku sodišča, skupaj s stroški obvestila o izrečeni sodbi.

2 Kaj točno je pravna pomoč?

V italijanskem pravnem sistemu inštitut „brezplačne pravne pomoči“, zagotovljen za obrambo državljanov z nezadostnimi sredstvi, katerih razlogi niso očitno neutemeljeni, pa tudi za tuje državljane, ki zakonito prebivajo v Italiji, kadar nastopi položaj ali dejansko stanje, ki je podlaga za sodni postopek, in osebe brez državljanstva (člen 119 predsedniškega odloka št. 115/2002), vključuje izvzetje takih oseb iz obveznosti kritja nekaterih stroškov („*spese prenotate a debito*“ ali vnaprej plačane sodne takse), država pa krije preostale stroške.

Če obstaja upravičenje do brezplačne pravne pomoči, so nekatere takse brezplačne, medtem ko preostale plača država. Prvonavedene vključujejo standardno plačilo, pavšalne stroške za obvestila na uradno zahtevo, nekatere takse (takse za vpis, takse za vpis v register hipotek in zemljiško knjigo) ter pristojbine za fotokopije.

Država plača naslednje:

1. nagrade in stroške zastopnika;
2. potne stroške in izdatke, nastale sodnikom, uslužbencem in pravosodnim uradnikom pri opravljanju njihovih dolžnosti zunaj sodišča;
3. potne stroške in izdatke, nastale pričam, sodnim uradnikom in izvedenim pričam, prav tako pa se povrnejo izdatki, nastali zadnjenavedenim pri opravljanju njihovih dolžnosti;
4. stroške objave vsakega pravnega obvestila v zvezi s sodbo sodnika;
5. stroške obvestil na uradno zahtevo;
6. dodatke za nego otroka.

Država ima pravico do povračila in, kadar ne krije stroškov neuspele stranke, lahko zahteva povračilo od stranke, upravičene do brezplačne pravne pomoči v naslednjih primerih:

1. če je prejemnik v zadevi uspel ali je spor rešen v njegovo korist in prejme najmanj šestkratnik stroškov ali
2. če je zadeva umaknjena ali zaključena.

Obstajajo posebne določbe za zagotavljanje povračila v primeru, ko je zadeva izbrisana iz vpisnika zadev ali zaključena zaradi neukrepanja ali neizpolnjevanja pravnih zahtev strank.

3 Ali sem upravičen do pravne pomoči?

V civilnih in nepravdnih postopkih (na primer prenehanje življenjske skupnosti, skrbništvo nad otroki ali sodbe v zvezi s starševsko odgovornostjo) so državljani z nezadostnimi sredstvi upravičeni do brezplačne pravne pomoči za pripravo obrambe, če njihovi razlogi niso očitno neutemeljeni.

Osebe brez državljanstva in tuji državljani, ki zakonito prebivajo, se obravnavajo enako kot državljani pod pogojem, da je prebivanje v Italiji zakonito od dneva, ko je nastopil položaj ali dejansko stanje, ki je podlaga za sodni postopek. Upravičene so lahko tudi nepridobitne organizacije ali združenja, ki ne opravljajo gospodarske dejavnosti; upravičene torej niso le dobrodelne nepridobitne organizacije ali nepridobitne organizacije, ki zagotavljajo izobraževanje revnim, ki so že upravičene na podlagi zakona št. 217/90, temveč tudi združenja potrošnikov in uporabnikov, vključenih na seznam v členu 5 zakona št. 281/98.

V skladu s členom 76 predsedniškega odloka št. 115/2002 mora imeti vložnik, da bi bil upravičen do brezplačne pravne pomoči, letni obdavčljivi dohodek, kakor izhaja iz zadnje davčne napovedi, ki ne presega 11 493,82 EUR (ministrski odlok z dne 16. januarja 2018 v Uradnem listu št. 49 z dne 28. februarja 2018).

Dohodkovni pragovi se prilagajajo vsaki dve leti z uredbo ministra za pravosodje ob posvetovanju z ministrom za gospodarstvo in finance (člen 77 predsedniškega odloka št. 115/2002), pri katerih se upoštevajo razlike v indeksu cen življenjskih potrebščin za družine s fizičnimi in pisarniški delavci, ki jih ugotavlja ISTAT za prehodno dveletno obdobje.

Če zadevna stranka živi z zakoncem, registriranim partnerjem ali drugimi družinskimi člani, se kot dohodek upošteva celotni dohodek, ki ga je v enakem obdobju prejel vsak družinski član, vključno z dohodkom vložnika.

Kar zadeva zunajzakonskega partnerja, čigar dohodek je treba prišteti k dohodku vložnika, so dohodkovni pragovi za kazenski postopek zvišani na 1 032,91 EUR za vsakega družinskega člana, s katerim živi.

Treba je opozoriti, da je treba rento, ki jo po razvezi zakonske zveze prejema vložnik, upoštevati za namene izračuna zneska iz člena 76, razen če je ta plačana kot pavšalni znesek.

Tudi dohodek iz nezakonite dejavnosti vpliva na upravičenje do prejema brezplačne pravne pomoči, pri čemer je v zvezi z njo pojasnjeno, da ni nujno, da pregledi dohodkov temeljijo na samodejnih postopkih, temveč zahtevajo pregled posebnih dejstev posamezne zadeve, s čimer je izključena vsakršna možnost pripisovanja pomena ne-pravnomočnim sodbam, kolikor se s tem krši načelo domneve nedolžnosti. Zavrnitev odobritve pomoči na podlagi nepravnomočne sodbe, na podlagi katere je mogoče domnevati obstoj dohodka iz nezakonite dejavnosti, je zato nezakonita (kasacijsko sodišče za kazenske zadeve, četrti senat, sodba z dne 20. februarja 2013, št. 18591).

Izjema: sam osebni dohodek se upošteva v zadevah v zvezi s subjektivnimi pravicami ali v postopkih, v katerih so interesi vložnika v nasprotju z interesi drugih članov gospodinjstva, s katerimi živi.

Upravičenje do brezplačne pravne pomoči je veljavno na vseh stopnjah postopka; če pa, nasprotno, s kazenskimi zadevami v civilnih in upravnih zadevah stranka, ki ji je bila odobrena pomoč, ne uspe, potem ne sme uporabiti brezplačne pravne pomoči za izpodbijanje sodbe, ne da bi ponovno zaprosila za navedeno pomoč.

Poleg tega upravičenje do brezplačne pravne pomoči v civilnih postopkih ne pomeni, da mora država kriti stroške, katerih plačilo uspešni stranki je naloženo neuspeli stranki, saj nagrade in takse nastanejo le zaradi zastopanja stranke, ki ji je bila odobrena pomoč, in te mora plačati država namesto navedene stranke ob upoštevanju njenega negotovega finančnega položaja ter dejstva, da njeni zahtevki niso očitno neutemeljeni (glej kasacijsko sodišče za civilne zadeve, sodba št. 10053 iz leta 2012).

Posebni primeri

Z odstopanjem od dohodkovnih pragov, določenih v prvem odstavku člena 76 predsedniškega odloka št. 115/2002 so lahko v nekaterih primerih do brezplačne pravne pomoči upravičene:

1. stranke, ki jim je bila povzročena škoda zaradi kaznivih dejanj iz členov 572, 583a, 609a, 609-c, 609g in 612a kazenskega zakonika, in, če so bila storjena proti mladoletnim osebam, kazniva dejanja iz členov 600, 600a, 600b, 600-d, 601, 602, 609d in 609j kazenskega zakonika, so lahko upravičene do pomoči, vključno z odstopanjem od dohodkovnih pragov v skladu z zakonom (člen 76, odstavek 4b);
2. tuje mladoletne osebe brez spremstva, ki so stranke sodnega postopka v kakršni koli vlogi, imajo pravico do obveščeniosti o možnosti imenovanja zaupanja vrednega pravnega svetovalca, tudi prek svojega imenovanega skrbnika ali osebe s starševsko odgovornostjo v skladu s členom 3(1) zakona št. 184 z dne 4. maja 1983, kakor je bil spremenjen, in da na podlagi veljavne zakonodaje zaprosijo za brezplačno pravno pomoč na kateri koli stopnji postopka (člen 76, točka 4c);
3. mladoletni ali odrasli otroci, ki niso finančno samostojni in so izgubili starša zaradi umora, ki ga je storil zakonec starša, ne glede na to, ali je njuna življenjska skupnost prenehala ali pa je bila njuna zakonska zveza razvezana, ki ga je zagrešil registrirani partner starša, čeprav je registrirana partnerska skupnost prenehala, ali oseba, s katero je starš imel intimno, dolgotrajno razmerje, ki je vključevalo zunajzakonsko skupnost, so lahko upravičeni do brezplačne pravne pomoči, vključno z odstopanjem od zakonsko določenih dohodkovnih pragov, tako da navedeno upravičenje izjemoma uporabijo v povezanem

kazenskem postopku in vseh civilnih postopkih, ki izhajajo iz kaznivega dejanja, vključno z izvršilnim postopkom (člen 76, odstavek 4c);

4. žrtve terorističnih ali podobnih dejanj ali njihovi preživeli (člen 10, prvi odstavek zakona št. 206/204).

4 Ali se lahko pravna pomoč dodeli v vseh sodnih postopkih?

Kot navedeno zgoraj, so v civilnih in nepravdnih postopkih (na primer prenehanje življenjske skupnosti, skrbništvo nad otroki ali sodbe v zvezi s starševsko odgovornostjo) državljani z nezadostnimi sredstvi upravičeni do brezplačne pravne pomoči za pripravo obrambe, če njihovi razlogi niso očitno neutemeljeni.

Obstajajo subjektivni razlogi za izključitev iz zadevne pomoči:

- vložnik je oseba, pravnomočno obsojena za kazniva dejanja, povezana s kršitvijo pravil o preprečevanju utaje davka od dohodka in DDV;
- vložniku pomaga več kot en zastopnik, razen zastopnika, ki je bil imenovan za udeležbo v kazenskem postopku na daljavo v zadevah, v katerih se uporablja zakon št. 11/1998.

Vendar poleg zgoraj navedenih obstajajo zadeve, v katerih je mogoče domnevati, da ima vložnik zadostna sredstva, in sicer:

- v zadevah, ki vključujejo prenos prejemkov in obresti drugih (razen, če je prenos izvršen v obliki plačila predhodno obstoječih prejemkov ali obresti);
- v primeru pravnomočne obsodbe za kazniva dejanja na podlagi člena 416a kazenskega zakonika in člena 291c prečiščenega besedila iz predsedniškega odloka št. 43 z dne 23. januarja 1973, ki je omejena na poslabšane položaje na podlagi členov 80 in 74(1) prečiščenega besedila iz predsedniškega odloka št. 309 z dne 9. oktobra 1990, ter za kazniva dejanja, storjena z izkoriščanjem pogojev, opredeljenih v zgoraj navedenem členu 416a ali za namene olajšanja dejavnosti združenj, opredeljenih v navedenem členu, se za dohodek šteje, da je višji od določenih pragov. Dovoljen pa je seveda nasprotni dokaz (ustavno sodišče, sodba št. 139 iz leta 2010).

5 Ali obstajajo posebni postopki za nujne primere?

Posebnih postopkov v nujnih primerih ni. Vendar je treba poudariti, da lahko v skladu s členom 126 prečiščenega besedila odvetniška zbornica v 10 dneh od vložitve ali prejema vloge, in če so izpolnjene zahteve, vložniku začasno vnaprej odobri brezplačno pravno pomoč.

6 Kje lahko dobim obrazec za vlogo za pravno pomoč?

V civilnih postopkih je treba vloge za brezplačno pravno pomoč, pripravljene v skladu z metodami in z vsebino, ki jo določata člena 79 in 122 prečiščenega besedila, odvetniški zbornici predložiti ali poslati s priporočeno pošto, kar lahko stori le vložnik ali vložnikov zastopnik.

Ni pa jasno, ali se za priporočeno dostavo zahteva vročilnica; zato se to ne šteje za pogoj upravičenja, temveč je stvar proste presoje vložnika.

Obrazci za vlogo so na voljo v uradih odvetniške zbornice.

Vloge za brezplačno pravno pomoč v civilnih postopkih morajo biti predložene uradu odvetniške zbornice, ki je pristojna glede na:

- kraj, v katerem je sodnik, ki vodi postopek;
- kraj, v katerem je sodnik, pristojen za vsebinsko odločanje o zadevi, če postopek še ni končan;
- kraj, v katerem je sodnik, ki je izdal izpodbijano sodbo, pristojen za pritožbe pred kasacijskim sodiščem, državnim svetom ali računskim sodiščem.

Vloga v skladu s členom 78 predsedniškega odloka št. 115/2002 ni dopustna, razen če jo je podpisal vložnik. Podpis mora overiti zastopnik ali pa mora biti overjen v skladu s postopkom, ki ga določa člen 38(3) predsedniškega odloka št. 445 z dne 28. decembra 2000.

7 Katere dokumente je treba priložiti obrazcu za vlogo za pravno pomoč?

Vloga, ki jo je podpisal vložnik, mora biti podana na praznem (nežigosanem) papirju, na njej pa mora biti navedeno (člen 79 zgoraj navedenega predsedniškega odloka):

- prošnja za brezplačno pravno pomoč
- osebni podatki in davčna številka vložnika ter članov njegovega gospodinjstva
- izjava o dohodkih, prejetih v letu pred vlogo (samoizjava)
- zaveza o obveščanju o vseh pomembnih nihanjih dohodkov za namene ugotavljanja upravičenja do pomoči
- če se zadeva že obravnava
- datum naslednje obravnave
- podatki o nasprotni stranki v postopku ter njeno prebivališče
- dejanski in pravni razlogi za presojo temelja zahtevka, ki se uveljavlja
- dokazi (dokumenti, kontaktni podatki, izjave prič, izvedenska mnenja itd. morajo biti priložena v obliki fotokopije).

8 Kje lahko vložim vlogo za pravno pomoč?

Kot navedeno zgoraj, morajo biti vloge za brezplačno pravno pomoč v civilnih postopkih predložene uradu odvetniške zbornice, ki je pristojna glede na:

- kraj, v katerem je sodnik, ki vodi postopek;
- kraj, v katerem je sodnik, pristojen za vsebinsko odločanje o zadevi, če postopek še ni končan;
- kraj, v katerem je sodnik, ki je izdal izpodbijano sodbo, pristojen za pritožbe pred kasacijskim sodiščem, državnim svetom ali računskim sodiščem.

Kar zadeva kazenski postopek, je treba vloge predložiti sodniku, ki vodi postopek, pri čemer je v zvezi s tem pojasnjeno, da če postopek teče pred kasacijskim sodiščem, je pristojen sodnik, ki je izdal izpodbijano sodbo (člena 93 in 96 zgoraj navedenega predsedniškega odloka).

Vlogo mora vložnik ali vložnikov zastopnik predložiti sodnemu tajniku sodišča, na katerem je sodnik, ki vodi postopek, lahko pa se pošljejo tajniku s priporočeno pošto.

Če je vložnik v priporu ali zaporu, lahko vlogo prejme direktor kazenske ustanove ali uradnik sodne policije.

Vlog na obravnavi ni več mogoče vlagati.

9 Kako izvem, ali sem upravičen do pravne pomoči?

Fotokopija dokumenta, na podlagi katere odvetniška zbornica vlogo odobri, zavrne ali razglasi za nedopustno, se pošlje vložniku in sodniku.

Po vložitvi vloge, odvetniška zbornica:

- presodi temelj zahtevka, ki se uveljavlja in izpolnjevanje pogojev za upravičenje,
- izda v 10 dneh eno od naslednjih odločb:
  - sprejetje vloge
  - nedopustnost vloge
  - zavrnitev vloge
- pošlje fotokopijo odločbe vložniku, pristojnemu sodniku in agenciji za prihodke v preverjanje prijavljenega dohodka.

Če odvetniška zbornica vlogo zavrne ali jo razglasi za nedopustno, se lahko predloži sodniku, ki obravnava zadevo, ki nato odloči s sklepom. Rok je določen z zakonom.

Po zaključku preverjanj sodnik izda obrazložen sklep, s katerim vlogo bodisi razglasi za nedopustno bodisi jo sprejme ali zavrne.

Po izdaji sklepa sodni tajnik sodišča o tem obvesti vložnika.

V kazenskih zadevah pa mora sodnik sklep izdati v 10 dneh od dneva vložitve ali prejema vloge.

10 Kaj moram storiti, če sem upravičen do pravne pomoči?

-

11 Če sem upravičen do pravne pomoči, kdo mi izbere odvetnika?

Vložniki, ki jim je bila odobrena brezplačna pravna pomoč, lahko imenujejo zastopnika s seznama zastopnikov po uradni dolžnosti, ki jih pripravijo odvetniške zbornice iz okrožja pritožbenega sodišča, v katerem je pristojen sodnik, pristojen za vsebinsko odločanje o zadevi, ali sodnik, ki vodi postopek.

Vložniki, ki jim je bila odobrena brezplačna pravna pomoč, lahko imenujejo tudi izvedeno pričo, če to dovoljuje zakon.

Če postopek teče pred kasacijskim sodiščem, se zastopnik izbere s seznama zastopnikov po uradni dolžnosti, ki jih pripravijo odvetniške zbornice iz okrožja pritožbenega sodišča, v katerem je pristojen sodnik, ki je izdal izpodbijano sodbo.

Seznam zastopnikov po uradni dolžnosti zajema strokovnjake, ki so se priglasili k imenovanju zastopnikov po uradni dolžnosti in imajo kvalifikacije, potrebne za pripravo obrambe.

Odvetniška zbornica odloča o vključitvi zastopnikov na seznam zastopnikov po uradni dolžnosti na podlagi njihovih poklicnih sposobnosti, strokovnih izkušenj, pridobljenih v zadnjih šestih letih, in dejstva, da jim niso bili izrečeni disciplinski ukrepi.

Zastopniki so lahko kadar koli izbrisani s seznama. Seznam se vsako leto obnavlja in objavi v vseh sodnih pisarnah okrožja.

Zastopniki, ki zastopajo stranko, ki ji je bila odobrena pomoč, morajo zaprositi za obvestilo o opustitvi postopka, če je bila zadeva črtani s sodnega seznama zaradi neukrepanja strank (v skladu s členom 309 zakonika o civilnem postopku). Nespoštovanje te obveznosti se obravnava kot disciplinska zadeva.

12 Ali pravna pomoč krije vse stroške postopkov?

Prejemniki brezplačne pravne pomoči (člen 107 zgoraj navedenega predsedniškega odloka) so oproščeni obveznosti plačila nekaterih stroškov, medtem ko preostale stroške krije država, kakor je določeno v členu 131 predsedniškega odloka št. 115/2002. Iz pomoči se krijejo vsi stroški postopka, kot jih določa zakon, vključno z imenovanjem izvedene priče, ki priča v korist vložnika. Vendar pa pomoč ne krije stroškov zunajsodnih posvetovanj.

Takse in stroške vložnikovega zastopnika plača sodnik na koncu vsake faze ali stopnje postopka, vsekakor pa po prenehanju imenovanja.

Stroški in takse se plačajo tudi sodnikovemu pomočniku in vsaki izvedeni priči, ki priča v korist vložnika.

Prejemnik in stranke v postopku, vključno z javnim tožilcem, so obveščeni o plačilnem nalogu, ki ga lahko izpodbijajo.

Vložnikov zastopnik, sodnikov pomočnik in izvedena priča, ki priča v korist vložnika, od svoje stranke ne smejo zahtevati ali prejeti drugega povračila ali nadomestila, kot ga določa zakon. Vsak drugačen sporazum je ničen in neveljaven in vsakršna kršitev te prepovedi pomeni hud disciplinski prekršek.

V zadevah civilne tožbe, vložene v povezavi s kazenski postopkom, stroške postopka ureja člen 108 prečiščenega besedila. V širšem smislu pa prejemnik na podlagi upravičenja za brezplačno pravno pomoč prejme enake prejemke, kot so tisti, ki jih urejajo splošna pravila.

13 Če sem upravičen le do omejene pravne pomoči, kdo nosi preostale stroške?

Pravila o brezplačni pravni pomoči ne določajo delne pomoči.

14 Ali zajema pravna pomoč tudi pravna sredstva?

Upravičenje krije postopek na vseh stopnjah in vse njegove faze in vse postopke, ki izhajajo iz postopka v glavni stvari, ali drugače povezane postopke (kot je izvršilni postopek).

Vendar, če stranka, ki ji je bila odobrena pomoč, ni uspela, brezplačne pravne pomoči ne more uporabiti za izpodbijanje sodbe, razen za odškodninske zahtevke v povezavi s kazenskim postopkom.

15 Ali se lahko pravna pomoč odvzame pred koncem sodnega postopka (ali celo prekliče, ko je postopek že zaključen)?

Če pride med postopkom do sprememb v zvezi z vložnikovimi dohodki, kar vpliva na njegovo upravičenje do brezplačne pravne pomoči, sodnik, ki obravnava zadevo, pomoč odpravi.

Sodnik, ki obravnava zadevo, lahko brezplačno pravno pomoč odpravi tudi kadar koli, če se izkaže, da merila za upravičenje niso izpolnjena ali če je zadevna stranka ravnala ali se odzvala v slabi veri ali iz hude malomarnosti.

Odprava začne veljati od trenutka, ko je bila sprememba dohodka potrjena, v drugih zadevah pa učinkuje za nazaj in zahteva povračilo zneskov, ki jih je plačala država.

Če se ugotovi, da so bile dane lažne izjave, davčni urad zahteva odpravo pomoči in predloži dokaze javnemu tožilcu, odgovornemu za začetek posledičnega kazenskega postopka.

Preverjanja, da so merila za upravičenje še naprej izpolnjena, se lahko med postopkom večkrat ponovijo na zahtevo pravosodnih organov ali na pobudo davčnih uradov.

V primeru, da so bile v zvezi z dohodki podane lažne izjave, je za to zagrožena zaporna kazen od enega do petih let ter globa med 309,87 EUR in 1 549,37 EUR. Kazen ali globa se poveča, če je vložnik zaradi lažne izjave pridobil ali še naprej pridobival brezplačno pravno pomoč.

Obsodbe povzročijo retroaktivno odpravo pomoči, storilec kaznivega dejanja pa mora povrniti zneske, ki jih je plačala država (glej člen 136 zgoraj navedenega predsedniškega odloka).

16 Ali lahko zavrnitev pravne pomoči izpodbijam?

Če pristojna odvetniška zbornica vlogo za brezplačno pravno pomoč zavrne ali jo razglasi za nedopustno, jo lahko vložnik ponovno predloži sodniku, ki obravnava zadevo, ki nato odloči s sklepom.

Vendar v kazenskem postopku člen 99 predsedniškega odloka določa, da lahko vložnik ali vložnikov zastopnik pri predsedniku sodišča ali pritožbenega sodišča, v okviru katerega deluje sodnik, ki je vlogo zavrnil, v 20 dneh od obvestila o neuspešni vlogi vloži pritožbo.

Zadnja posodobitev: 06/12/2023

Strani v jezikih držav članic pripravljajo posamezne kontaktne točke pri Evropski pravosodni mreži, njihov prevod pa zagotavlja prevajalska služba Evropske komisije. Prevodi zato morda še ne vsebujejo kasnejših sprememb izvirnika, ki so jih vnesli nacionalni organi. Evropska pravosodna mreža v civilnih in gospodarskih zadevah ter Evropska komisija ne prevzemata nobene odgovornosti v zvezi z informacijami in podatki v tem dokumentu. Za pravila o avtorskih pravicah države članice, ki je odgovorna za to stran, glejte pravno obvestilo.